

Z OBSAHU	Pokračujeme cestou milosrdenství. Homilie papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Likvidace polských řeholních řádů a kongregací	06
	Jak křesťanství vytvářelo svobodnou společnost	07
	Kardinál Sarah: Buďte prozíraví. Buďte věrní. Modlete se	09

TRADICE OTCŮ

Z pastýřského listu svatého biskupa Karla Boromejského (1538–1584)

Hleďte, nejmilejší, nastává doba slavná, slavnostní, a jak praví Duch Svátý, doba příhodná: den spásy, pokoje a smíření. Doba, po níž horoucně toužili s tolika prosbami a úpěnlivými vzdechy dávní patriarchové a proroci, až ji konečně uzřel s překypující láskou spravedlivý Simeon. Doba, kterou vždy slavnostně slavila Církev. A tak ji máme i my prožít se zbožnou myslí, navěky nepřestávající chválit věčného Otce a děkovat mu za jeho milosrdenství, které nám prokázal skrze toto tajemství příchodu svého jednorozenného Syna; poslal totiž z nesmírné lásky k nám hříšným toho, který nás měl vysvobodit z tyranství a nadvlády satana, pozvat nás do nebe, uvést nás do nebeských příbytků, ukázat nám samu pravdu, naučit nás pravému mravnímu řádu, sdělit nám základy ctností, obohatit nás poklady své milosti a přijmout nás posleze za své syny a dědice věčného života.

Tím tedy, že Církev každoročně slaví toto tajemství, nabádá nás, abychom neustále obnovovali památku na tak velikou lásku milosrdného Boha vůči nám. Přitom nás Církev učí, že Kristův příchod nebyl ku prospěchu jen těm, kdo právě byli na světě, když přišel, ale jeho působení že stále ještě trvá i pro nás všechny, budeme-li chtít za přispění svaté víry a svátostí přijmout milost, kterou nám on zasloužil, a usměrnit podle ní svůj život v poslušnosti vůči němu.

Kromě toho nás Církev žádá, abychom pochopili, že jako přišel jednou na svět v tělesné podobě, tak – odstraníme-li překážky ze své strany – je ochoten k nám přijít znovu v kterémkoli okamžiku, aby v našich duších duchovně přebýval s hojnými milostmi.

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Proč advent?

Advent je čas přípravy na svátky Božího narození. Čím dál častěji jsou ale vánoční svátky oslavovány bez připomínání si té podstatné události: Vtělení Božího Syna. Ježíš najde nakonec místo v jesličkách pod vánočním stromečkem, ale mnohem hůře už hledá místo v lidském srdci. Jak se máme připravit na setkání s ním? Proč prožíváme adventní čas?

Ta otázka vypadá až nesmyslně, vždyť dobře víme, že adventní doba je časem očekávání Božího narození. Spojujeme ji s rojaty, které nám představují symbolický význam kontrastu světla a tmy. Během adventu mnozí prožívají své pravidelné duchovní obnovy, důkladně se připravují na svátost smíření, to všechno proto, aby se na ten významný den, den Božího narození, dobře přichystali.

A co během roku? Tak často nám ve spěchu všedních dní chybí čas na to, abychom si uvědomili, že i teď, letos,

je třeba se zastavit, abychom se mohli správně začít připravovat na svátky Božího narození. Je důležité uvědomit si rozdíl v tom, jak prožíváme slavnostní dny, které jsou spojeny s naším „obyčejným“ životem (například narozeniny), a jak prožíváme důležité svátky a slavnosti liturgického roku.

První adventní neděle začíná nový liturgický rok. Je třeba vidět, že liturgický rok není totožný s rokem kalendářním. Kalendáře obou roků, liturgického i tzv. občanského, odkazují na různé významné události naší minulosti. Mnohým z nich dává naše křesťanská tradice v liturgickém prožívání nový rozměr. Díky spojení s liturgií a oslavou v Církvi si lidé nepřipomínají pouze minulost, ale jsou přímo vtaženi do aktuálního času toho, co svátek či slavnost připomíná. A děje se to teď, znovu, aktuálně a tady. Je tedy

Dokončení na str. 3

Foto: <http://www.amigoscatolicos.org>

Papež František vydal apoštolský list *Misericordia et misera*

Den po skončení Roku milosrdenství vydal papež František apoštolský list *Misericordia et misera* (Milosrdenství a ubohá). Název dokumentu se inspirovuje textem svatého Augustina, který těmito dvěma slovy komentuje setkání Ježíše s ženou přistíženou při cizoložství: „Zůstali tam jen oni dva: Milosrdenství a ubohá (žena).“

Nový dokument ukazuje cesty, jimiž se má Církev ubírat po skončení Svatého roku. „Milosrdenství nemůže být vsuvkou v životě Církve, nýbrž tvoří její samou existenci,“ píše se v úvodu. Desetistránkový text se dělí na část věnovanou svátostem a modlitbě (slavení milosrdenství) a konání milosrdných skutků v každodenním životě.

V první části komentuje František mši svatou, zpověď i ostatní svátosti z pohledu milosrdenství. Křesťanská společenství zůstanou podle papeže živá do té míry, nakolik se nechají milosrdenstvím sama utvářet.

František také potvrzuje i po skončení Svatého roku službu tzv. misionářů milosrdenství. Ti mají být nadále „konkrétním znamením, že milost Svatého roku je i nadále v různých částech světa živá a účinná.“

Druhá část dokumentu se věnuje uskutečňování milosrdenství v každodenním životě a jejímu sociálnímu rozměru. Vyzývá přitom, aby věřící reagovali na mnohé dnešní formy chudoby: například hlad, nemoci, analfabetismus, ale i nezaměstnanost, diskriminaci, individualistickou kulturu nebo neznalost Boha, „která je tou největší chudobou a největší překážkou v uznání nedotknutelnosti lidského života“.

Více než kdy jindy je potřebné nezapomínat na chudé. Papež proto ustanovuje Světový den chudých, který si bude Církev připomínat každoročně o 33. neděli v mezidobí.

Církev.cz

Betlémské světlo 2016

Ekumenická bohoslužba při příležitosti převzetí Betlémského světla ve Vídni se tentokrát uskuteční v sobotu 10. prosince 2016 v kostele syrské pravoslavné církve Mor Ephrem na náměstí Stefan-Fadinger-Platz. Pro jeden z novodobých symbolů Ježíšova narození se z Brna vydají skauti, kteří jej dopraví do České republiky. Již v neděli 11. prosince 2016 v 9 hodin při mši v katedrále sv. Petra a Pavla předají skauti světlo z Betléma do rukou brněnského diecézního biskupa Vojtěcha Cikrleho.

Po skončení bohoslužby na Petrově si světélko v lucernách či na hořící svíci mohou první zájemci odnést domů. Další organizace šíření Betlémského světla ve farnostech a obcích již záleží na místních podmínkách. Je možné ho uchovávat na farách, obecních úřadech, ve skautských klubovnách i u dobrovolníků.

V sobotu 17. prosince 2016 pak bude za spolupráce dalších skautů rozváženo Betlémské světlo vlaky po celé České republice.

Motto letošního ročníku Betlémského světla zní „Odvážně vytvářet mír“ (Mutig und kreativ den Frieden gestalten). Je inspirováno Horským kázáním, kde Ježíš učí: „Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími. Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské“ (Mt 5,9–10).

Bližší informace o Betlémském světle lze získat na internetové adrese <http://www.betlemskesvetlo.cz/>.

Církev.cz

Polsko slavnostně prohlásilo Ježíše Krista za Krále a Pána země a národa

Svatý rok milosrdenství a jubilejní rok 1050. výročí „Křtu Polska“ byl v Polsku završen Aktem přijetí Ježíše Krista za Krále a Pána. Slavnost probíhala na poutním místě Božího milosrdenství v Krakově-Łagiewnikach za přítomnosti mnoha polských biskupů, kněží a vládní delegace v čele s prezidentem Andrzejem Dudou.

Homilii pronesl opolský biskup Andrzej Czaja, který je v rámci polského episkopátu předsedou tzv. intronizačních hnutí. Právě tato lidová hnutí inspirovaná mystičkou 20. století Rozálií Celakównou (1901–1944) stojí na počátku myšlenky prohlášení Ježíše Krista za Krále Polska. „Nedopustíme, aby jediným plodem dvojího jubilea Milosrdenství a Křtu Polska, byl jakýsi zápis v kronikách a letopisech. Nesmíme dále postupovat směrem, který znamená vzdalovat se od Boha. Změny však nepřinese pouhé vyhlášení Jubilejního Aktu. Je nutné započít dílo proměny a uspořádat život podle Boží vůle, řídit se Ježíšem a jeho evangeliem,“ řekl biskup Czaja.

Slavnostní prohlášení vykonal před vystavenou Nejsvětější svátostí předseda Polské biskupské konference arcibiskup Stanisław Gądecki. Na Slavnost Krista Krále byl Jubilejní akt přijetí Ježíše Krista za Krále a Pána přečten ve všech polských farnostech.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Kardinálové prosí papeže o vysvětlení *Amoris laetitia*

Kardinálové Carlo Caffarra, Raymond Burke, Walter Brandmueller a Joachim Meisner požádali papeže Františka o odpověď na otázky, které se týkají interpretace posynodální adhortace *Amoris laetitia*. Už 19. září svůj dopis adresovali do Vatikánu, dosud nedostali odpověď. Od 14. listopadu je znění dopisu veřejně publikováno skrze agenturu *National Catholic Register*.

Adresátem dopisu nebyl pouze papež, ale také kardinál Gerhard Müller, prefekt Kongregace pro nauku víry. Dotazy se týkají především osmé kapitoly papežského dokumentu. Podle hierarchů existuje rozpor mezi teologickou a pastorační interpretací této části adhortace a své dotazy pokládají proto, aby se skrze chybné výklady nešířilo zmatení mezi věřící, kněze a biskupy. Jde především o možnost svatého přijímání pro rozvedené katolíky žijící v dalším manželství (body 300–305), kde požadují objasnění, zda se na tyto páry vztahuje výjimka formulovaná v poznámce bodu 351 exhortace, tedy chtějí informaci, zda se osoba, jež žije v takovém svazku, dopouští cizoložství (a je tedy ve stavu těžkého hříchu). Jak píše, z důvodu své pastorační zodpovědnosti postavili otázky v dopise v podobě tzv. dubia, čili v podobě otázek, na které se odpovídá „ano“ nebo „ne“, bez nutnosti dalšího podrobného vysvětlování.

V kontextu bodu 302 se kardinálové ptali, zda stále platí zásada, že činy vnitřně zlé nemohou být nikdy uznané za dobré, a to za žádných okolností a bez ohledu na to, jaký člověk a v jaké situaci se jich dopouští. Poslední otázka se týká bodu 303, ve kterém papež píše, že: „svědomí lidí musí být lépe zapojeno do církevní praxe v některých situacích, jež objektivně neuskutečňují naši koncepci manželství“. Autoři dopisu se ptají, jak toto koresponduje s bodem 56 encykliky Jana Pavla II. *Veritatis splendor*, v němž polský papež kritizuje fenomén tzv. „tvůrčího svědomí“.

Podle *Catholic Herald* nemá veřejnost očekávat publikovanou reakci Svatého otce, spíše papež kardinálům odpoví soukromě. Celé znění dopisu přineseme v českém jazyce v nejbližším čísle *RC Monitoru*.

Gość.pl

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

možné v tom vidět též eschatologický rozměr. Proto když prožíváme advent a Boží narození, stáváme se díky liturgii přímými účastníky událostí, spolu s proroky nasloucháme příslibům, která pro nás (a ne pouze pro lid Izraele v čase proroků) připravil Bůh. Společně s proroky, Marií i Josefem odkrýváme velké tajemství Vtělení Boha.

V adventní době nás chce Bůh připravit ne pouze na to, že se v Betlémě narodí dítě, ale že se tam narodí Dítě, které je zároveň Bohem i člověkem. Znamení, která se k tomu váží, mají poukázat na velikost Boží a Božího díla. Během adventu nás všechny liturgické texty přibližují k tomu velkému tajemství.

Čteme slova proroků. Prorok je člověk, který mluví, volá, ale ne svými slovy. Jeremiáš píše: „Kdo má mé slovo, ať mluví mé slovo pravdivě. Co je slámě do obilí? je výrok Hospodinův“ (Jer 23,28). Prorok je Božím hlasem, ale především je tím, kdo Bohu naslouchá, přijímá a uchovává každé slovo, které Bůh posílá, a předává je lidem. Kdybychom chtěli udělat jakousi zjednodušenou analýzu smyslu všech biblických prorocství, pak bychom viděli, že část z nich je ryze mesiánského charakteru (bezprostředně ohlašuje příchod Mesiáše) a část přináší morální poselství (dává návod na správnou přípravu lidského srdce, které má přijmout Mesiáše).

Nechť je adventní čas pro nás časem příprav. Připravujme se na Boží soud a také na krásné a důstojné oslavení svátků Narození Páně. Pomůže nám v tom Matka Boží, která jako první očekávala narození svého Syna. Ale i my máme být pohotovi a bdělí.

P. Maciej Tomasz Goździk
Přeložila Zdeňka Rybová

SLOVO KNĚZE

Nový církevní rok bude ve znamení Panny Marie. Před námi je 100. výročí jejího zjevení třem dětem v portugalské Fatimě. Již v roce 1916 se dětem třikrát ukazuje anděl a připravuje je na zjevení Matky Boží. Šest setkání s Pannou Marií (vždy 13. den od května do října 1917) pak bylo završeno slunečním zázrakem. Mnoho tisíc přítomných lidí bylo ohromeno tím, co viděli. Zapůsobilo to jak na liberální novináře, tak na tehdejší protikřesťanskou vládu. Do roka se nábožensko-politická situace v Portugalsku změnila k lepšímu.

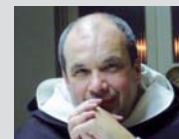
Více však než o mimořádné pohyby Slunce jde o Boží milost, kterou nám Neposkvrněná zprostředkovává. Pán dovolil, aby k nám jeho Matka přišla s poselstvím a výzvami. Blízkost Panny Marie zapůsobila jak na děti (František a Jacinta blahověstí, u Lucie proces beatifikace probíhá), tak na obrácení a zasvěcení mnoha dalších lidí, jejichž srdci se Pánova milost dotkla.

První slavností liturgického roku je Neposkvrněné Početí Panny Marie. 8. prosince si připomínáme Mariinu nezasazenost dědičným hříchem a plnost Duchu Svatého, který s ní byl a v ní působil od samého počátku. Milostiplná se pak může stát stánkem Nejvyššího i tělesně, když svolí k Božím Vtělení (hlavní téma pro adventní rozjímání). V jedné invokaci svatého Ludvíka Marie z Monfortu stojí: Porodila jsi toho, který tebe stvořil. To je zas radost Vánoc.

Jak úžasná je interakce Božího díla a čistého člověka. Bůh nejprve Marii omilostnil. Ona (když povyrostla) žila pro Pána, rozvíjela jeho milost a nakonec se Bohu v Jeruzalémě dokonale zasvětila. Připravena pokorou, čistotou a důvěryplnou oddaností mohla slyšet andělovo zvěstování. A pak zas z jejich úst vychází odpověď proměňující lidské dějiny: *Fiat mihi secundum verbum tuum*.

I my můžeme svatou Pannu napodobovat. S pokorou a čistým srdcem vše dávat Bohu. Můžeme se Pánu skrze Pannu Marii zasvětit a toto zasvěcení obnovovat. Třeba vždy 13. den v měsíci.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

POKRAČUJME CESTOU MILOSRDENSTVÍ

Homilie papeže Františka při mši svaté na zakončení Svatého roku

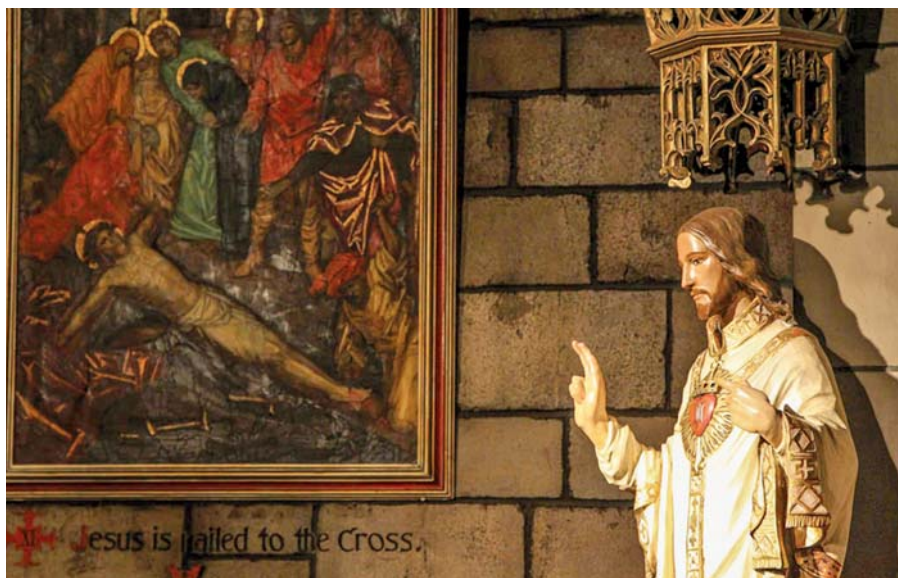

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Slavnost našeho Pána Ježíše Krista Krále je korunou liturgického roku i tohoto Svatého roku milosrdenství. Evangelium prezentuje Ježíšovu královskou hodnost na vrcholu jeho spasitelského díla a překvapivým způsobem. „Mesiáš, Boží Vyvolený, král“ (Lk 23,35.37) se ukazuje bez moci a beze slávy. Je na kříži, kde se jeví spíše jako poražený než vítěz. Jeho kralování je paradoxní; jeho trůnem je kříž; jeho koruna je trnová; nemá žezlo, nýbrž je mu do rukou vložena rákosová hůl; není oděn do skvostného šatu, ale je zbaven suknic; nenosí blyštivé prsteny, ale jeho ruce jsou probodeny hřeby; nemá poklad, nýbrž je prodán za třicet mincí.

Všemohoucnost lásky

Ježíšovo kralovství opravdu není z tohoto světa (srov. Jan 18,36), ale právě v Ježíši – říká nám apoštol Pavel ve druhém čtení – nacházíme vykoupení a odpuštění. Velikost jeho kralovství nespočívá v moci podle tohoto světa, nýbrž v Boží lásce, schopné dosáhnout ke všem a uzdravit všechno. Kvůli této lásce se Kristus snížil k nám, přebýval v naší lidské ubohosti a zakusil to nejpodřadnější postavení, které způsobuje nespravedlnost, zrada

Pravá brána milosrdenství, již je Kristovo Srdce, zůstává otevřená. Z probodnutého boku Zmrtvýchvstalého bude až do konce časů prýštit milosrdenství, útěcha a naděje.

a opuštěnost. Zakusil smrt, hrob a hlubiny pekel. Takto se náš Král vydal až na hranice veškerenstva, aby objal a spasil vše živé. Neodsoudil nás, ani nás nedobýval, neporušil naši svobodu, nýbrž stal se cestou pokorné lásky, která vše omlouvá, všemu věří a všechno vydrží. Jedině tato láska přemohla a nadále přemáhá naše velké protivníky: hřích, smrt a strach.

Dnes, drazí bratři a sestry, hlásáme toto jedinečné vítězství, kterým se Ježíš stal Králem věků a Pánem dějin, a to jediné všemohoucností lásky, která je přirozeností Boha, samotným jeho životem, a která nikdy nepřestává (srov. 1 Kor 13,8). Sdílíme radost a krásu toho, že je naším králem Ježíš, jehož vláda lásky

proměňuje hřích v milost, smrt ve vzkříšení a strach v důvěru.

Bylo by však málo věřit, že Ježíš je Králem veškerenstva a středem dějin, pokud jej neučiníme středem svého vlastního života. Všechno by bylo marné, kdybychom nepřijali jeho osobně a kdybychom nepřijali jeho způsob kralování. Pomáhají nám v tom postavy, které představuje dnešní evangelium. Kromě Ježíše se tam objevují tři: lid, který se dívá; skupina, která stojí pod křížem, a zločinec ukřižovaný spolu s Ježíšem.

Stáli opodál a dívali se

Nejprve lid. Evangelium o něm říká, že „stál a díval se“ (Lk 23,35): nikdo nepromluví slova, nikdo se nepřiblíží. Lid stojí opodál a dívá se, co se stane. Tentýž lid, který se tísnil kolem Ježíše, když něco potřeboval, nyní zaujímá odstup. Životní okolnosti nebo naše neuskutečněná očekávání nám také mohou přivodit pokušení zaujímat od Ježíšova kralování odstup, nepřijmout až do důsledků pohoršení jeho pokorné lásky, která zneklidňuje naše já a obtěžuje. Raději setrváváme u okna, jsme stranou, místo abychom se přiblížili a stali bližními. Svatý lid, který má Ježíše za krále, je však povolán následovat jeho cestu konkrétní lásky a denně se ptát: „Co ode mne žádá láska? Kam mne žene? Jakou odpověď dám Ježíši svým životem?“

Vysmívali se

Potom je tu druhá skupina, která zahrnuje různé postavy: starší lidi, vojáky a zločince. Všichni se Ježíšovi vysmívají. Adresují mu tutéž provokaci: „Zachraň sám sebe!“ (srov. Lk 23,35.37.39). Je to nejhorší pokušení lidu. Tady pokoušejí Ježíše, jako to činil ďábel na začátku evangelia (srov. Lk 4,1–13), aby odmítl božský způsob kralování a kraloval podle logiky tohoto světa, totiž sestoupil z kříže a potřel svoje nepřátele! Je-li Bohem, ať tedy dokáže svoji moc a svrchovanost! Toto pokušení je přímým útokem na lásku: „zachraň sám sebe!“ (v. 37.39), nikoli druhé, ale sám sebe. Ať

převládne „já“ svojí silou, svojí slávou a svým vlastním úspěchem. Je to nejstrašlivější pokušení, první a poslední pokušení evangelia. Ježíš však k tomuto útoku na svůj způsob existence mlčí, nereaguje. Nebrání se, nepokouší se přesvědčovat, nedělá apologetiku svého kralování. Spíše pokračuje v lásce, odpouští, prožívá moment zkoušky podle Otcovy vůle v jistotě, že láska přinese plody.

Abychom Ježíšovo kralování přijali, jsme povoláni bojovat proti tomuto pokušení a upřeně hledět na Ukřižovaného, abychom mu byli stále více věrní. Kolikrát však i mezi sebou hledáme uspokojující jistoty nabízené tímto světem. Kolikrát jsme pokoušeni sestoupit z kříže. Přitažlivost moci a úspěchu se jeví jako snadná a rychlá cesta k šíření evangelia, rychle zapomínáme, jak působí Boží království. Tento Rok milosrdenství nás vybídl, abychom znovu objevili toto jádro a vrátili se k tomu, co je podstatné. Tento čas milosrdenství nás volá, abychom hleděli na opravdovou tvář našeho Krále, který září ve Velikonocích, a znovu objevili mladou a krásnou tvář Církve, která září, pokud je přívětivá, svobodná, věrná, chudá v prostředcích a bohatá v lásce; je-li misio-nářská. Milosrdenství nás přivádí k jádru evangelia a vybízí ke zřeknutí se návyků

a zvyklostí, jež mohou překážet ve službě Božímu království a bránit nám, abychom se řídili jedině trvalým a pokorným Ježíšovým kralováním, nikoli přizpůsobováním se pochybným královstvím a měnícím se mocnostem každé doby.

Prosil o milosrdenství

V evangeliu se objevuje ještě další postava, která má k Ježíšovi nejbližší, totiž zločinec, který jej prosí: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království“ (v. 42). Tento člověk, který na Ježíše pouze hleděl, v jeho království uvěřil. A uzavřel se do sebe, ale se svými pochybeními, svými hříchy a ubohostmi se obrátil k Ježíši. Prosil, aby na něj bylo pamatováno, a zakusil Boží milosrdenství: „Dnes budeš se mnou v ráji“ (v. 43). Jakmile dáme Bohu možnost, pamatuje na nás. On je připraven naprosto a navždy smazat hřích, protože jeho paměť neregistruje spáchané zlo a na rozdíl od naší paměti nemá neustále na zřeteli utrpená příkoří. Bůh nevzpomíná na hřích, nýbrž pamatuje na nás, na každého z nás, svých milovaných dětí. A věří, že je vždycky možné začít znovu, povstat.

Prosme také o tento dar otevřené a živé paměti. Prosme o milost nikdy nezavírat dveře smíření a odpuštění, nýbrž

umět jít za zlo a neshody a otevírat každou možnou cestu naděje. Jako Bůh věří v nás nekonečně víc než si zasloužíme, tak také my jsme povoláni šířit naději a dávat možnost druhým. Neboť třebaže se Svatá brána zavře, vždycky pro nás zůstává dokořán otevřena pravá brána milosrdenství, kterou je Kristovo Srdce. Z probodnutého boku Zmrtvýchvstalého bude až do konce časů prýštit milosrdenství, útěcha a naděje.

Mnozí poutníci prošli Svatými branami a mimo zpravodajský rozruch zakusili velkou Pánovu dobrotu. Děkujeme za to a pamatujeme, že jsme byli uchvázeni milosrdenstvím, abychom se oděli do milosrdného citění a stali se tak rovněž nástroji milosrdenství. Pokračujme v této naší cestě společně. Ať nás provází Matka Boží, která byla rovněž blízko kříže, porodila nás tam jako něžná Matka Církve, která si přeje shromáždit všechny pod svým pláštěm. Viděla pod křížem, jak dobrý lotr přijal odpuštění, a přijala Ježíšova učedníka za svého syna. Matce milosrdenství se svěřujeme, aby každá naše situace, každá naše prosba obrácená k jejím milosrdným očím nezůstala nevyšlyšena.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

JEHO MILOSRDENSTVÍ TRVÁ NAVĚKY

Z apoštolského listu papeže Františka *Misericordia et misera*

Odpuštění je nejvíce viditelným znamením Otcovy lásky, kterou chtěl Ježíš zjevit svým životem. V evangeliu není místo, které by se vymykalo tomuto imperativu lásky, jež sahá až k odpuštění. Dokonce v poslední chvíli svého pozemského života, když byl přibíjen na kříž, pronáší Ježíš slova odpuštění: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí“ (Lk 23,34).

Nic z toho, co kající se hříšník předkládá Božímu milosrdenství, nemůže zůstat bez jeho odpuštění. Z tohoto důvodu nemůže nikdo klást meze milosrdenství, které navždy zůstane úkonem velkorysosti nebeského Otce, bezpodmínečné

a nezasloučené lásky. Nemůžeme se proto vystavovat riziku, že budeme odporovat plné svobodě lásky, s níž Bůh vstupuje do života každého člověka.

Milosrdenství je konkrétní skutek lásky, který odpuštěním přetváří a mění život. Tak se projevuje jeho božské tajemství. Bůh je milosrdný (srov. Ex 34,6), jeho milosrdenství trvá navěky (srov. Žl 136), od pokolení do pokolení objímá každého člověka, který v něho důvěřuje, proměňuje ho a obdarovává svým vlastním životem. (...)

Jak jsou i pro nás důležitá starobylá slova, jimiž se řídili první křesťané: „Buď

dobré mysli. Ta je Bohu vždycky milá a příjemná, a v ní se raduj. Každý, kdo je dobré mysli, koná dobré, myslí na dobro a smutek je mu něčím cizím. (...) V Bohu budou žít všichni, kteří se zbaví smutku a obléknou si radost“ (*Hermův Pastýř*, II, X, III, 1.4b).

Prožitek milosrdenství dává radost. Nenechme si ji odnést pryč různými trápeními a starostmi. Kéž zůstává dobře zakořeněna v našem srdci a stále nám umožňuje pokojně hledět na každodenní život.

*Misericordia et misera, 2–3
Radio Vaticana*

MUČEDNÍCI NACISMU

Likvidace polských řeholních řádů a kongregací

Nacisté se v Polsku zaměřili na likvidaci řeholí. Jejich teror postihl především jezuitu a kapucíny. Řeholníci a řeholnice byli často bez jakéhokoliv obvinění posíláni do koncentračních táborů.

Nacističtí okupanti udeřili nemilosrdně proti řeholím. Hned během prvních dvou let postupně zlikvidovali naprostou většinu klášterů, takže na konci války jich zůstaly v provozu z původního počtu několika tisíc necelé tři stovky, převážně charitativních. Řeholníci a řeholnice byli většinou bez jakéhokoliv obvinění posíláni do koncentračních táborů. Hitlerovský teror postihl především jezuitu a kapucíny.

Jezuité

Jezuitské domy v Generální gubernii obsazovalo gestapo již v časovém úseku od listopadu 1939 do února 1940. Kněze, kleriky a řádové bratry soustředilo nejprve do několika internačních věznic, odkud je postupně odváželo bez soudu do koncentráků. Nacistická správa vinila jezuitský řád jako celek, že po prohrané zářijové válce umožňoval polským důstojníkům odchod do exilu, podporoval odbojovou aktivitu proti okupantům a rozšiřoval protiněmecké letáky. Ve Varšavě byla dokonce zřízena kancelář se vchodem z ulice, kde bylo velkými písmeny napsáno: „Zde se přijímají žaloby na jezuitu.“ V koncentračním táboře v Osvětimi byli jezuité, kteří se tam dostali, zařazováni do tzv. trestných pracovních komand spolu se Židy. Ta vykonávala nejhorší a nejvíce vysilující práce, které mnoho z nich nepřežilo.

K nejkrutějšímu protijezuitskému masakru došlo ve Varšavě v srpnu roku 1944. Zhruba dvacet jezuitských kněží bylo internováno v jednom domě. Náhle do něho vtrhli esesmani s tím, že někdo střílel z okna. Bylo to absurdní, protože internovaní nesměli mít zbraně, prošli předtím tělesnou prohlídkou. P. Kosibowicz, profesor antropologie, se ujal slova a prohlásil: „Ručím za všechny,

nikdo z nich nestřílel.“ Okamžitě ho zastřelili ranou do hlavy. Ostatní jezuiti zahnali do sklepa, kde do nich hodili granáty. Kdo přežil, toho polili benzínem a zapálili.

Pamětní tabule na domu v ulici Rakowiecké ve Varšavě, kde roku 1944 došlo k masakru jezuitů. Foto: Wikipedia

Kapucíni a jiné řehole

Stejně jako jezuité byli i polští kapucíni ještě v průběhu roku 1940 koncentrováni do internačních věznic a jejich kláštery zabráný. Hitlerovské úřady předhazovaly řádu jako celku zejména křty Židů, aby jim prý umožnili útěk do ciziny, a vlastenecká kázání. Objevilo se také aburdní obvinění, že v jejich klášterech je údajně „špína a nepořádek“. Řada polských kapucínů zemřela v koncentračních táborech.

Nacistický proticírkevní teror neušetřil ani charitativní řeholní společenství. V červenci 1940 přepadlo gestapo v Krakově klášter kongregace svatého Víncence z Pauly, kde se nacházelo 55

řeholníků, z toho 15 kněží. Byli odvezeni do nedaleké Osvětimi, kde je zařadili do trestných komand spolu se Židy. Často jim po namáhavé celodenní dřině odpirali stravu. Stávalo se, že v noci, když všichni spali, náhle vtrhli do cely, kde spaly desítky vězňů, dozorcí a zařvali: „Kde jsou Židé a kněží?“ Vybrali je a začali bít, skákat jim po hrudníku a jinými způsoby mučit.

V Osvětimi zahynul i představený krakovských vincenciánů P. Józef Krause, když se obětoval za druhé. Esesácký dozorce objevil v rohu kalužinu, vtrhl na ubikaci a žádal, aby se viník přiznal. P. Krause, ačkoli s tím nic společného neměl, vzal vinu na sebe, aby uchránil své spolubratry před krutostmi esesáků. Dostal mnoho ran, esesman ho nadto odvedl za třesnutého mrazu ven, kde musel konat vysilující cviky. Nachladil se, dostal zápal plic a zemřel.

Podobných příkladů statečnosti a obětavé bliženské lásky polských řeholníků existuje celá řada. Nejznámějším je ale bezesporu příběh svatého Maxmiliána Kolbeho, jemuž se budeme věnovat v příštím čísle.

PhDr. Radomír Malý

*PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista*

Použitá literatura:

„Do nich należy królewstwo niebieskie“ (autor anonymní), *Gość niedzielny* 13. 6. 1999
Hoffmann Bedřich: *A kdo vás zabije*, Společenské podniky, Přerov 1946
Kempner Maria Benedicta: *Priester vor Hitlers Tribunalen*, St. Benno Verlag, Leipzig 1967
Madajczyk Czesław: *Polityka III. Rzeszy w okupowanej Polsce*, PAN, Warszawa 1970

JAK KŘESŤANSTVÍ VYTVÁŘELO SVOBODNOU SPOLEČNOST

Křesťanské kořeny moderního liberalismu

Běžně rozšířené tvrzení, že křesťanství bránilo rozvoji svobodné společnosti, je neudržitelné. Křesťanství naopak mnoha způsoby zásadně přispělo ke svobodě, jíž si dnes všichni tolik cení.

V mnoha knihách, které se zabývají vývojem západní civilizace, je „zrození svobody“ často spojováno s různými druhy osvícenství. Osvícenství přispělo k lidské svobodě tím, co křesťané dělat nechtěli, jak kdysi poznamenal nikdo menší než Joseph Ratzinger. Nicméně je pouhým mýtem to, že ke skutečnému uznání a prosazení svobody a k její morální a institucionální podpoře došlo až na konci sedmnáctého století.

Křesťanství a svoboda: Historické perspektivy, nová sbírka esejí, kterou k vydání připravili Timothy Samuel Shah a Allen D. Hertzke, zkoumá nejrůznější způsoby, kterými křesťanská víra a instituce zásadně přispěly k svobodě, jíž si křesťané i nekřesťané dnes tolik cení.

První dva svazky tohoto díla obsahují příspěvky teologů, znalců patristiky, filosofů, historiků, politologů, teoretiků práva, medievalistů a klasických učenců různého náboženského vyznání. Každý z nich – ač různými způsoby – líčí, jak křesťanství ovlivnilo takové pojmy, jako je omezení vládní moci, soukromé vlastnictví, ústavnost a náboženská svoboda.

Jak píše Shah v úvodu, toto líčení odporuje současnému Rawlsianskému konsenzu, že liberalismus nás jakýmsi způsobem osvobodil od mrtvé autoritářské ruky minulosti. Podle tohoto schématu bylo problémem křesťanství, který byl vyřešen liberalismem. Bližší zkoumání toho, co John Rawls sám nazývá „fakta historické zkušenosti“ ukazuje, že toto prostě není pravda.

Křesťané jako osvoboditelé a jako pronásledovatelé

Při jakékoli debatě o svobodě a křesťanství začnou být rychle zmiňovány četné

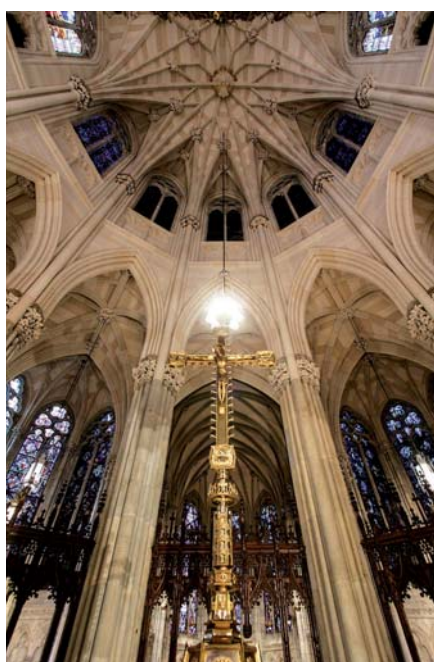

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Křesťanství nestojí proti svobodě. Naopak chápe člověka jako bytost, jež je povolána ke svobodě a zodpovědnosti.

případy, kdy křesťané ohrožovali lidskou svobodu. Vždy se poukazuje na inkvizici, čarodějnické procesy prováděné puritány, nucené konverze a další projevy netolerance.

Obzvláštní síla této sbírky esejí spočívá v tom, že žádný z autorů nepopírá, že křesťané a křesťanské instituce při mnoha příležitostech narušovali oprávněnou svobodu druhých. Toto upřímné tvrzení však doprovází argument, který se vysky-

tuje v mnoha vědeckých pracích: totiž že křesťanství z větší části poskytlo mravní, teologické a kulturní principy, na jejichž základě křesťané a další odsuzují nespravedlivý nátlak.

Jinými slovy, lidé jsou odkázáni, ať už si to uvědomují, nebo ne, na křesťanské zdroje, chtějí-li rozpoznat a napravit porušování svobody, včetně těch, jež byly páčány ve jménu křesťanské víry. To znamená, že liberalismus sám o sobě nevytvořil – a možná by ani nikdy nemohl vytvořit – koncepční nástroje potřebné pro tento druh kritiky.

V tomto směru několik autorů zdůrazňuje, že argumenty proti náboženskému pronásledování se neobjevují až s osobnostmi, jako byl Locke, ale jejich původ je mnohem starší. Před osvícenstvím, reformací a středověkem se latinští církevní otcové z třetího a čtvrtého století – Tertullian a Lactantius – již tehdy silně vyslovovali ve prospěch náboženské tolerance. Je důležité si uvědomit, že tyto myšlenky musely vznikat v kontextu, v němž neexistovaly žádné argumenty pro náboženskou svobodu, které by bylo možno použít.

Často se tvrdí, že tento zájem na zajištění náboženské svobody byl důsledkem pronásledování křesťanů. Předpokládá se, že jakmile se křesťané dostali k moci, prakticky zapomněli na veškeré přísliby náboženské svobody heretikům, pohanům a Židům.

Je pravda, že po Konstantinovi mnoho křesťanských panovníků a myslitelů akceptovalo náboženský útlak heretiků a nekřesťanů. Nicméně kapitoly napsané Shahem, Robertem Louisem Wilkenem, Elizabeth DePalma Digeserovou a Kyleem Harperem ilustrují, jak byly tyto

Bartolomé de Las Casas OP, průkopník konceptu univerzálních lidských práv (16. století). Foto: Wikimedia Commons

raně křesťanské argumenty ospravedlňující náboženskou svobodu ve prospěch všech pevně zakořeněny v křesťanském pojetí lidské přirozenosti, chápání ekonomie spásy a v důrazu na existenci svobodné vůle.

Podobně Elizabeth H. Prodromou v popisu péče východní pravoslavné církve o svobodu ukazuje, jak základní církevní učení poskytuje „čestné místo“ svobodě a následně zodpovědnosti člověka za jeho vlastní situaci. Obzvláště zajímavé je tvrzení významného znalce Augustinova díla, Johna Rista, že Augustinův kvalifikovaný souhlas se silovým řešením kacířství je v rozporu s některými z jeho nejdůležitějších teologických a filozofických tvrzení o povaze svobody.

Středověk a raný novověk

Má-li tato kniha vůbec nějaké slabší místo, pak je to jen kapitola zabývající se přínosem středověkých teologů a kanonistů k rozvoji svobody. Naštěstí daná kapitola obsahuje důkladný popis tohoto tématu. Aniž by se pokoušel omlouvat nedostatky středověkého křesťanství, Ian Christopher Levy upozorňuje, že to byl svět, v němž všichni věřili, že zodpovědnost státu za společné dobro znamená, že lidé musí být chráněni před kacířskými myšlenkami. Koneckonců, věřilo se, že v sázce jsou lidské duše.

Levy také ukazuje, že středověký svět byl mnohem tolerantnější, než si většina lidí uvědomuje. Je jen třeba snažit se pochopit, jak to činí Levy, „společnost v jejích vlastních podmínkách“. Z toho vyplývá – a mělo by se to připomenout těm, kdo redukuje náboženství na rzye sou-

kromou záležitost –, že promítání pojetí tolerance nanejvýš sekulárního jednadvacátého století do období středověku je hluboce anachronickým počínáním.

Levy zkoumá uplatňování kanonického práva, jakož i inkviziční a soudní postupy. Ty, jak tvrdí, představují vysokou úroveň spravedlivého procesu a ochrany práv obžalovaných. Levy konstatuje, že se jednalo o společnost, v níž „božské i přirozené právo důsledně uznávalo náboženskou svobodu“. Taková náboženská svoboda samozřejmě nebyla neomezená.

Přínos křesťanství pro vznik svobodné společnosti musí uznat každý, komu jde o pravdu, a ne jen o prosazování vlastních ideologických nároků.

Totéž platí i dnes ve všech společnostech, které uznávají náboženskou svobodu jako právo. Kromě toho, pokud lze náboženskou svobodu odvodit z přirozeného práva, pak totéž přirozené právo stanovuje, kde tato svoboda končí a jaká jsou její omezení.

Jedním z důvodů této relativní svobody ve středověké Evropě bylo křesťanské učení o tom, že víru je nutno si zvolit svobodně. Dalším důvodem byl obzvláštní zájem středověkého světa o poznání pravdy – včetně náboženské pravdy – a jeho přesvědčení, že pravdu lze zjistit jen rozumovým dokazováním. Podmínkou pro to je vysoký stupeň svobody bádání. A to

vedlo nejen k tomu, že se ve středověké Evropě začaly objevovat první univerzity; ale zároveň to také stanovilo meze tomu, k čemu mohl být člověk nucen. Šlo totiž v prvé řadě a především o pravdu, spíše než o svobodu slova samu o sobě.

Toto křesťanské spoléhání na přirozený zákon při promýšlení lidských svobod a odpovědnosti vzhledem k pravdě nezmizelo ani s reformací. Našlo si cestu i přes Atlantik do Ameriky a – jak tvrdí David Lantigua – bylo zásadní pro obranu Indiánů vedenou biskupem Bartoloméem de las Casas. John Witte nastiňuje, jak utvářelo politické a právní pojetí svobody zpochybňované mnoha protestanty. Názorným příkladem je Kalvínovo nakládání s myšlenkou práv i to, jak Johannes Althusius vysvětloval vztah mezi Desaterem, přírodními zákony a náboženskými a občanskými svobodami.

Revize, nikoli odmítnutí

Mnoho myšlenek reformátorů o svobodě, církvi a státu bylo ovlivněno smluvní teologií. To hrálo klíčovou roli při utváření amerického pojetí konkrétních svobod. Neznamenalo to úplný konec myšlenky jednoty mezi státem a církví, uvádí David Little. Nicméně tento druh myšlení napomohl vytvořit silnou vazbu na ochranu svědomí v některých amerických koloniích. V případě Williama Penna, tvrdí Little, byla ochrana svědomí založena rovněž na rozumových požadavcích.

Tyto úvahy mají důsledky pro jednu z neustálých debat o zakládající americké generaci: tedy, jak velká část oddanosti koloniální Ameriky svobodě byla utvářena výrazně sekulárními osvícenskými zájmy spíše než křesťanskými tvrzeními o svobodě. Matthew J. Franck poté, co prostudoval celou řadu pramenů, tvrdí, že zatímco zakládající generace byla jistě ovlivněna osvícenstvím a myšlenkami umírněných Whigů, stejně důležitou roli hrály křesťanské teologické argumenty.

Franck dokonce tvrdí, že „nikdo nemůže s jistotou ani o elitních zakladatelích (s výjimkou Franklina a Jeffersona, kteří byli bezpochyby nejvíce heterodoxní) říci, že sebevědomě odhodili klíčové křesťanské přesvědčení, natož že mezi nimi panoval konsenzus, že křesťanská víra je pouhý opiát mas“. Ačkoli Franck

tuto věc dále nerozvádí, já bych navrhol, aby jeho argument pečlivě zvážili ti křesťané, o kterých by se dalo říci, že jsou tradicionalistického založení a kteří pochybují o tom, že americký experiment je dlouhodobě kompatibilní s pravou křesťanskou vírou.

V tomto ohledu Franckova esej podtrhuje jedno z nejdůležitějších témat této knihy. Jak píše Daniel Philpott ve své eseji o křesťanském příspěvku ke vzniku moderní demokracie, „sekulární liberální narativ si zaslouží důkladnou revizi. Revizi, nikoli odmítnutí.“ Není snadné

rozhodnout, které z tolika různých a někdy protichůdných sil pomohly dosáhnout konkrétních politických, kulturních a hospodářských úspěchů. Přesto z těchto esejí jasně vyplývá, že běžně rozšířené liberální tvrzení, že křesťané a křesťanské náboženství nějak bránili rozvoji svobodné společnosti, je neudržitelné.

Silný křesťanský přínos pro vznik společnosti, jež berou svobodu vážně, by měl bez ohledu na své náboženské a filosofické přesvědčení uznávat každý, kdo má zájem o pravdu, a ne jen o prozrazování vlastních ideologických náro-

ků. Nezodpovězenou otázkou, která již přesahuje téma těchto esejí, je to, kolik liberálů je ochotno přehodnotit některé své legendy o vztahu mezi křesťanstvím a svobodou. Ohledně toho však nejsem přílišným optimistou.

Samuel Gregg

<http://www.mercatornet.com>

Přeložil Pavel Štíčka

Samuel Gregg D.Phil.,
ředitel výzkumu na Acton
Institute

BUĎTE PROZÍRAVÍ. BUĎTE VĚRNÍ. MODLETE SE

Projev kardinála Saraha na Národní modlitební snídani ve Washingtonu

Kardinál Sarah vyzývá k boji s nemocí, která prostupuje náš svět a směřuje k likvidaci, zastínění Boha. Varuje před lhosejnostmi a vybízí věřící, aby bránili rodinu a náboženské svobody.

Děkuji za pozvání na toto nevšední setkání mezi tak váženými posluchači. Jak dobře víte, to, co se děje ve Spojených státech, má vliv v celém světě. Celý svět na vás hledí, čeká a modlí se, aby se dozvěděl, jak bude Amerika řešit naléhavé problémy, jimž svět v dnešní době čelí. Tak velký je váš vliv a zodpovědnost. Nikdy nepřeháním, protože se nacházíme v tak zlověstné době.

Situace ve světě a poslání Církve

Rychlý sociální a hospodářský rozvoj v uplynulém půlstoletí nebyl doprovázen stejně horlivým duchovním pokrokem, jak dosvědčuje to, co papež František nazývá „globalizovanou lhosejností“.

To je výsledek podlehnutí iluzi, že jsme soběstační, že člověk je sám sobě měřítkem ve všudypřítomném individualismu. V naší společnosti se to projevuje strachem z utrpení, naším zavíráním očí a srdcí před chudými a zranitelnými a velmi ohavným způsobem, jak se zbavujeme nenarozených dětí a starých lidí.

Když svatý Jan XXIII. v apoštolské konstituci *Humanae Salutis* prorocky

Archanděl Michael. Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

oznámil zahájení Druhého vatikánského koncilu, poznamenal, že lidská společnost se nachází ve „zmatku“, když se snaží vytvořit nový světový řád, kde lidstvo bude spoléhat výhradně na technická a vědecká řešení místo na Boha.

Dnes jsme svědky další fáze – a dovršení – snah o vybudování utopického ráje na zemi bez Boha. Je to fáze naprostého popření hříchu a pádu. Ale smrt Boha má za následek pohřbení dobra, krásy, lásky

a pravdy. Dobro se stává zlem, krása ošklivostí, z lásky se stává uspokojování pohlavního pudu a pravda je zcela relativní.

A tak jsou dnes v rozvinutých společnostech všelijaké nemorálnosti nejen přijímány a tolerovány, ale i propagovány jako dobro pro společnost. Důsledkem je nepřátelství vůči křesťanům a stále se zostřující náboženské pronásledování.

Nikde to nelze spatřovat jasněji než v hrozbě, že společnost bude postihovat rodinu ďábelskou genderovou ideologií, smrtícím impulsem, který lze zakoušet ve světě, jenž se stále více odvrací od Boha v důsledku ideologického kolonialismu.

Svatý papež Jan XXIII. v roce 1962 poznamenal: „Církev čeká nesmírně těžký a rozsáhlý úkol, jako tomu bylo v nejtragičtějších obdobích jejích dějin. Musí nyní vstříknout oživující a trvalou energii evangelia do žil lidské společnosti.“

Této výzvě Církve čelí i v současné době, dokonce ještě více než v roce 1962, a zůstává naším úkolem i dnes. Toto jsem napsal ve své knize *Bůh, nebo nic*: „Církev dnes musí s odvahou a nadějí bojovat

proti převládajícím trendům a nebat se pozvednout hlas, aby veřejně odsoudila pokrytce, manipulátory a falešné proroky. Za dva tisíce let Církev čelila mnoha větrům, ale na konci té nejtěžší cesty vždy dosáhla vítězství.“

Rodina

„Budoucnost světa a Církve přichází totiž skrze rodinu.“ Tato prorocká slova svatého Jana Pavla II. ukazují, že Církev v naší době musí – věrna Božímu plánu – především hájit a prosazovat krásu křesťanské rodiny. Papež František ve své postsynodální exhortaci o rodině *Amoris laetitia* jasně uvádí: „Církev v žádném případě nesmí přestat hlásat plný ideál manželství, Boží plán v celé jeho velikosti... ani předkládat méně, než nabízí člověku Ježíš.“ Právě proto Svatý otec otevřeně a energicky hájí církevní učení o antikoncepci, potratu, homosexualitě, reprodukčních technologiích, vzdělávání dětí a mnohém dalším. Prvních pět let poté, co jsem byl jmenován arcibiskupem v Conakry (v africké Guineji), jsem si dal za úkol věnovat všechny své pastýřské listy rodině. Snad jen krása rodiny může oživit touhu po Bohu v těch nejniternějších zákoutích svědomí našich bratrů a sester a hojit rány, které naší lidskosti způsobuje hřích.

Svatý Jan Pavel II., papež nové evangelizace, popisuje ve *Familiaris consortio*, že rodina je místem, kde se ze všeho nejdříve přijímá evangelium a zároveň je také prvním zvěstovatelem evangelia. Jak je tato myšlenka pravdivá!

Velkorysá a zodpovědná láska manželů, viditelná v sebedarování rodičů, kteří přijímají a vychovávají děti jako dar od Boha, činí lásku viditelnou i v naší generaci. Zprostředkovává tak dokonalou lásku nejsvětější Trojice. „Když vidíte lásku, vidíte Trojici,“ napsal svatý Augustin.

Od počátku stvoření Bůh, který je společenstvím osob – Otce, Syna a Ducha Svatého, tři různé osoby, avšak jeden Bůh – vložil trojiční strukturu do naší vlastní přirozenosti. Na kontinentu, z něhož pocházím, v Africe, říkáme: „Muž není nic bez ženy, žena není nic bez muže a oba dva nejsou nic bez třetího prvku, kterým je dítě.“ Trojjediný Bůh přebývá v každém z nás a prostupuje celou naši bytost: K Božímu obrazu a podobě.

Každá lidská bytost, stejně jako osoby nejsvětější Trojice, má schopnost spojit se s jinými osobami ve společenství prostřednictvím *vinculum caritatis* – pouta lásky – Ducha Svatého. Rodina je přirozenou přípravou a předzvěstí spojení, které se uskuteční, až budeme sjednoceni s Bohem. Rodina je přirozené *praeparatio evangelica* – vepsané do naší přirozenosti.

Krása rodiny může oživit touhu po Bohu v těch nejniternějších zákoutích svědomí a hojit rány, které naší lidskosti způsobuje hřích.

Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

Právě proto je ďábel tak odhodlaný rodinu zničit. Bude-li rodina zničena, ztratíme naše Bohem dané antropologické základy, a bude tudíž obtížnější přijmout spásnou zvěst Ježíše Krista: obětavou, plodnou lásku.

Svatý Jan Pavel II. vysvětlil: Pokud je pravda, že rodina je místem, kde více než kdekoli jinde mohou lidské bytosti prospívat a být skutečně samy sebou, je také místem, kde lze tyto bytosti lidsky a duchovně zranit.

Rozpad základních vztahů v životě člověka – v důsledku rozluky, rozvodu a pokřivené podoby rodiny, jako je soužití nesezdaných a svazky homosexuálů – je hlubokou ranou, která uzavírá srdce obětavé lásce až do smrti, a dokonce vede k cynismu a zoufalství. Tyto situace poškozují malé děti tím, že v nich vyvolávají hluboké existenciální pochybnosti o lásce. Jsou kamenem úrazu, který brání těm nejzranitelnějším uvěřit v takovou lásku, a drtivým břemenem, které jim brání otevřít se uzdravující moci evangelia.

Vyspělé společnosti – žel včetně tohoto národa – dělaly a i nadále dělají vše pro to, aby se takovéto situace legalizovaly. Ale to nikdy nemůže být pravdivé řešení. Je to jako obvažovat infikované rány. Ty budou i nadále trávit tělo, dokud nebudou podána antibiotika.

Bohužel nástup umělých reprodukčních technologií, náhradního mateřství, tzv. „manželství“ homosexuálů a dalšího zla genderové ideologie, bude působit ještě větší rány generaci, s níž žijeme.

Proto je tak důležité bojovat za ochranu rodiny, základní buňky života Církve a každé společnosti. Nejde o abstraktní myšlenky. To není ideologická válka vzájemně soupeřících myšlenek. Jde o obranu nás samých, dětí a budoucích generací před ďábelskou ideologií, která tvrdí, že děti nepotřebují matky a otce. Popírá lidskou přirozenost a chce oddělit celé generace od Boha.

Náboženská svoboda

Vyzývám vás, abyste skutečně užívali svobodu, kterou si přáli vaši otcové zakladatelé, jinak o ni přijdete. Téměř denně slyšíme, že v tolika dalších zemích dochází k nelitostným popravám, bezdůvodnému bombardování kostelů, vypalování sirotčinců a nemilosrdnému vyhánění celých rodin z jejich domovů, takže náboženské menšiny na celém světě trpí jen kvůli své víře. I v tomto zatím ještě mladém jednadvacátém století byl za pouhých 16 let na celém světě umučen milion lidí kvůli jejich víře v Ježíše Krista.

Násilí vůči křesťanům však není jen fyzické, ale také politické, ideologické a kulturní. Tento druh náboženského pronásledování je stejně ničivý, avšak probíhá skrytěji. Neničí fyzicky, ale du-

chovně; boří Ježíšovo učení, jeho Církev a základy víry tím, že svádí duše na sces-tí. Prostřednictvím tohoto násilí se po-litičtí lídři, lobbistické skupiny a hro-madné sdělovací prostředky snaží otupit a odosobnit svědomí křesťanů tak, aby zcela splynuli se společností bez nábo-ženství a bez Boha. To je vůle toho zlého: uzavřít přístup do nebe... ze závisti.

Cožpak nevidíme známky této zá-keřné války v tak skvělé zemi, jako jsou Spojené státy? Ve jménu „tolerance“ je demontováno církevní učení o manželství, sexualitě a člověku. Legalizace man-želství osob stejného pohlaví, povinnost akceptovat antikoncepci v rámci progra-mů zdravotní péče, a dokonce i „zákony o toaletách“, které umožňují mužům po-užívat dámské toalety a šatny. Neměl by snad biologický muž používat pánské toa-lety? Proč by to nemohlo být takto prosté?

Jak hluboko jsme klesli v národě vy-budovaném na řadě morálních tvrzení o Bohu, člověku, smyslu života a cíli spo-lečnosti, která nám dali první osadníci a zakladatelé Ameriky! Bůh je zmiňován ve vašich zakládajících dokumentech jako „Tvůrce“ a Nejvyšší Soudce“ lidí i vlády. Člověk je obdařen Bohem daným, a proto nezadatelným právem na „život, svobodu a usilování o štěstí“. George Wa-shington napsal, že „ustanovení občanské a náboženské svobody bylo motivem, který mě přivedl na bitevní pole“.

Dnes stojíme před bitvou s nemocí, která prostupuje náš svět. Opakuji: před bitvou s nemocí. Právě tomu čelíme. Na-zývám tuto nemoc „likvidací, zastíněním Boha“. Papež František popisuje příčiny této „nemocí“. Citují: „Náboženská svo-boda není jen svobodou myšlení nebo soukromé bohoslužby. Je to svoboda žít v souladu s etickými principy poté, co jsme našli pravdu. A to na veřejnos-ti i v soukromí. Toto je velký problém v globalizovaném světě, kde slabé myš-lenky – jež jsou jako nemoc – snižují obecnou etickou úroveň a ve jménu fa-lešného pojetí tolerance vedou k proná-sledování těch, kteří hájí pravdu o člověku a etických důsledcích.“

Jaké jsou léky na tuto nemoc? Co bychom měli udělat na obranu rodiny, náboženské svobody a manželství – jak nám byly zjeveny Bohem?

Závěrečné poznámky

Nabízím tomuto vzácnému shromáždění tři skromné návrhy.

Za prvé: *Buďte prozíraví*. Kniha Pří-sloví nám říká: „Není-li žádného vidění, lid pustne“ (29,18). Pozorně sledovat – ve svém životě, domově, na pracovišti –, jak je Bůh v našem národě podrýván, zastiňován a likvidován. Blahoslavený Pa-vel VI. to již v roce 1968 viděl v Církvi, proto odvážně napsal encykliku *Humanae vitae*. Jaké jsou dnešní hrozby pro křes-ťanskou identitu a rodinu? ISIS, rostoucí vliv Číny, kolonizace ideologiemi, jako je například gender? Jak budeme reagovat?

Foto: Wikimedia Commons

Bitva o duši světa je především duchovní.

A bojuje se hlavně tak, že se každý den budeme obracet k Boží vůli.

Za druhé: *Buďte věrní*. To je můj dru-hý návrh. Konkrétně vy, muži a ženy po-volaní ovlivňovat i politickou sféru, máte poslání přinášet Boží zjevení do života vašich spoluobčanů. Prosazujte moudré principy vašich otců zakladatelů. Nebojte se s láskou hlásat pravdu – obzvláště pokud jde o manželství podle Božího plánu –, stejně odvážně jako svatý Jan Křtitel, který riskoval svůj život, když prohlašoval pravdu. Bitva o zachování kořenů lidstva je snad největší výzvou, které čelí náš svět od svého počátku. Slo-vy svaté Kateřiny Sienské: „Hlásejte prav-du a nemlčte ze strachu.“

Za třetí: *Modlete se*. Tváří v tvář dění ve světě, našem národě, nebo dokonce i Církvi nás výsledky našich modliteb mohou někdy odrazovat. Jako Sisýfos

v řeckém mýtu – odsouzen k tomu, aby valil do kopce balvan, který se znovu svalil dolů, jakmile téměř dosáhl vrcho-lu. Papež Benedikt XVI. nás v encykli-ce *Deus caritas est* povzbuzuje: „Kdo se modlí, neutráci svůj čas, i když je daná situace charakterizována naléhavostí a všechno nasvědčuje tomu, že je nutno výhradně jednat.“

Ve věrouce, morálce i při každodenních rozhodnutích je jádrem modlitby rozpoznávání Boží vůle. K tomu může dojít pouze v dlouhotrvajících chvílích ticha, kdy – jako Eliáš čelící strašlivým hrozbám královny Jezabel – dovolíme Božímu „jemnému vánku“, aby nás po-učil a utvrdil nás v naší cestě, na níž ko-náme Boží vůli. Takové bylo panenské mlčení blahoslavené Matky. Na svatební hostině v Káně, když se novomanželům „nedostávalo vína“, Marie, naše Matka, důvěřovala v milost, kterou Ježíš proká-zal, aby jim propůjčil radost z lásky, jež přetéká – *amoris laetitia*. Pronesla svá po-slední slova: „Udělejte, cokoli vám naří-dí“ (Jan 2,1–12). Poté již mlčela.

Buďte prozíraví. Buďte věrní. Modlete se. Proto jsem přišel na tuto modlitební snídani. Abych vás povzbudil. Buďte pro-zíraví. Buďte věrní. A hlavně se modlete. Tyto tři návrhy ukazují, že bitva o duši Ameriky a o duši světa je především du-chovní. Ukazují, že tato bitva se bojuje hlavně tak, že se každý den budeme ob-racet k Boží vůli.

A tak rozhodně vítám tuto iniciati-vu a připojuji se k vám v modlitbě, aby tato velké země mohla zažít nové velké „duchovní probuzení“ a pomohla zasta-vit vlnu zla, která se šíří po světě. Jsem přesvědčen, že vaše úsilí nepochybně přispěje k ochraně lidského života, po-sílení rodiny a zajištění náboženské svo-body nejen zde, ve Spojených státech, ale všude na světě. Proto nakonec opakuji: je buď Bůh, nebo nic. Mnohokrát děkuji.

Robert kardinál Sarah

18. května 2016

<http://www.catholicworldreport.com>

Přeložil Pavel Štíčka

Robert kardinál Sarah, prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti

NESPOLÉHEJME NA NOVODOBÉ MESIÁŠE

Hulvát Trump a milý Horáček? Ale kdo víc zklame?

Otázka na úvod: Co mají společného na první pohled rozdílné osobnostní typy – Karel Schwarzenberg, Andrej Babiš, Donald Trump a Michal Horáček? Něco přece jen. Jsou to hodně bohatí lidé, kteří se rozhodli jít do politiky. A bohužel slouží i jako zástupné symboly, do kterých řada z nás stále dokola vkládá přílišné naděje a nezdravě na ně deleguje své touhy, pocity a zklamání.

V případě Schwarzenberga to byl pocit, že po pololegální zpackané privatizaci tu jsou jen zbohatlíci bez páteře, a on byl kontrapunktem proti nim. Babiš pro změnu zatopil pod kotlem frustrace z „tradičních politiků“, o kterých lživě tvrdí, že všichni kradou. V tom je mu částečně podobný Trump, který se ale celkem odváží (a navzdory liberálně-mediálnímu mainstreamu) chopil zklamání bílé střední třídy z toho, že se o ni nikdo nezajímá. A Horáček se chytře prezentuje jako sjednotitel a ochránce té správné demokracie bez nenávisti a bez údajného buranství.

Proti politikům

Všechny čtyři spojuje určitý distanc od „provozního“ politického života, resp. nezájem ztotožnit se se stávajícím ideovým proudem tradiční politiky, který by je názorově trochu držel při zemi. Schwarzenberg elegantně proplul od ODA přes Zelené až po nově založenou TOP 09. Babiš si cíleně založil ANO, protestní hnutí vymezující se proti politikům. Trump sice svou kampaň vedl pod republikány, nicméně i od nich si jako halasně deklarovaný „nepolitik“ zachovával odstup. A Horáček se už definitivně odmítl „ušpinit“ jakoukoli stranou či hnutím a chce být zcela nezávislý.

Všichni čtyři jako by za nás, obyčejné lidi, měli bojovat za „lepší svět“, najít viníka naší (údajně) špatné situace nebo aspoň artikulovat naše skryté obavy, které se bojíme říct veřejně. A mandát k tomu zřejmě získali tím, že jsou bohatší a vlivnější, že dokázali víc než my. Vulgární materialisté ještě svou důvěru v ně

obhájí zvrácenou logikou: „Už si nahrali dost, takže tihle už krást nebudou.“

Bohatí pseudojánošiči

Hledat v těchto čtyřech lidech mesiáše ale naráží na řadu věcí. Začíná to tím, že bohatí lidé se hůř mohou vcítit do těch, kdo řeší každodenní „boj“ o obživu rodiny a splácení hypotéky – mají zkrátka jiné starosti. Ale hlavní důvod je ten, že se v naší konzumní společnosti úloha majetku přeceňuje a bere se jako úspěch, a to i v případě, že cesta ke zbohatnutí je

Foto: Flickr, Thomas Hawk (CC BY-NC 2.0)

Politici by se neměli bát pravdivě pojmenovávat aktuální problémy a místo ekonomických témat nastolovat témata morální.

dlážděna morálními selháními, nejvýraznějšími asi u Andreje Babiše.

Výsledkem je to, že – snad kromě Schwarzenberga, který si na bohatství „zvykal“ už od mládí a navíc si jeho rod užil útrapy od různých režimů – u těchto lidí vzniká jakási karikatura bohatého Jánošíka, který hodlá bojovat za chudé. Rozdíly oproti realitě uhladí dobře placená PR agentura a mesiášská role může odstartovat. V případě Trumpa tato role má podobu prostořekého hulváta, který bojuje proti washingtonskému establishmentu, v případě Horáčka distingovaného širitele „dobra“ pomocí šansonů „ze života“. Při srovnání těchto dvou typů přítom méně přetvářky a elitářství vidí-

me u Trumpa než u ostatních tří. Horáček a Schwarzenberga a částečně i Babiše (David Černý, skupina Kryštof) také na rozdíl od Trumpa podporují umělci a idealisté. Asi proto, že pro ně jsou emoce důležitější než rozum a že umění dnes natolik ztratilo kontakt s realitou, že jeho „konzumenty“ se stali zbohatlí snobové.

Zbytnělý individualismus naší společnosti také umožňuje tyto bohaté pseudojánošičky adorat jako přitažlivé originály a mediální celebrity. Jenže proč se hrnou do politiky, kde k vybavení politika musí patřit snaha se domluvit i s názorovým protivníkem? Navíc jejich vyslovené netradiční či radikální názory se těžko dají v realu uskutečnit, a pak neodvratně přijde frustrace ze zklamaného očekávání. A kolotoč začíná znova: „Zase nás zklamal, pojďme hledat dalšího, ještě originálnější a radikálnějšího mesiáše.“ Výsledkem je definitivní roztržštění tradičních schémat politiky (levice-pravice, liberálové-konzervativci), takže se v ní lidé čím dál hůř jsou schopni zorientovat.

Poučení pro tradiční politiky

Nástup politiků typu Trumpa a Babiše by měl být poučením pro tzv. tradiční politiky. Ti by měli přestat řešit zástupné problémy, jako byl třeba případ dalajlamy a (ne)oceněného strýce, a místo toho umět pravdivě pojmenovat aktuální problémy řadových lidí a nebát se místo ekonomických témat zdvihát morální témata a také sdílet obavy lidí z toho, že se i v období ekonomického růstu nemusí cítit bezpečně, že se z globalizovaného a přetechizovaného světa vytrácí přirozenost a že se bortí hodnotové žebříčky. A poučení pro nás křesťany snad ani není třeba zdůrazňovat, je jasné: nevkádat svůj život do rukou různých mesiášů, ale Mesiáše.

Jan Mazanec

(Mezititulky redakce)

Jan Mazanec,
tajemník KDU-ČSL
Pelhřimovsko

CO OD NÁS POTŘEBUJE EVROPA?

V polovině listopadu kritizoval německý židovský historik Michael Wolffsohn v časopise *Bild* chování křesťanských představitelů vůči islámu. Podnětem jeho kritiky byla návštěva předsedy německé biskupské konference kardinála Marxe a biskupa bavorské zemské evangelické církve Bedforda-Strohma na Chrámové hoře v Jeruzalémě, kde oba křesťanští představitelé odložili kříže.

Wolffsohn v *Bildu* zveřejnil otevřený dopis nadepsaný „Kde zůstala vyznavačská odvaha německých církevních představitelů?“. V komentáři Wolffsohn píše: „Jako žid jejich postoj kritizují, protože – stejně jako jsou tolerantní vůči muslimům a židům – smějí očekávat toleranci od muslimů a židů.“ Kardinálu Marxovi i biskupu Bedford-Strohmovi historik vytýká, že se podřídili islámskému hostiteli. Odmítá tvrzení, že i židovská odpovědná místa žádala totéž.

Kritizuje zejména Bedforda-Strohma, který ho obvinil, že chce tímto sporem vyvolávat *Kulturkampf*, aby se islám jevil jako netolerantní. „Tématem našeho sporu není islám. Jste to vy,“ píše Wolffsohn. „Vy i kardinál Marx jste se – jako křesťané – podřídili. Kde zůstala vaše funkce jako vzoru, kde zůstala vaše vyznavačská odvaha, kde zůstala vaše občanská kuráž?“

Historik kritizoval také evangelický portál *evangelisch.de*, který tvrdil, že kri-

tika chování křesťanských představitelů vycházela „především z pravicových kruhů“, což v Německu znamená něco jako „nacistických“. Wolffsohn prohlásil, že jako žid si něco takového nehodlá nechat líbit: odvolal se na historii své rodiny, která musela prchat před Hitlerem.

Jako sousedé Bavorska si samozřejmě musíme položit otázku, nakolik ústupnost a mlčení je to, co od nás, křesťanů se zkušeností perzekuce, Evropa potřebuje.

Diskusi na toto téma otevřel u nás – v souvislosti s vraždou kněze Jacquese Hamela – týdeník *Echo*. Jeho komentátor Martin Weiss píše: „V prvním vyjádření k této vraždě papež mimo jiné vyjádřil ‚bolest a hrůzu z tohoto absurdního násilí‘. Je to pozoruhodná volba výrazu – tento útok zřejmě nedává smysl. Když islamisté vraždili v redakci satirického časopisu *Charlie Hebdo*, smysl to Františkovi alespoň do jisté míry dávalo. ‚Kdyby můj dobrý přítel urazil mou matku, může očekávat ránu. Je to normální. Nemůžete provokovat. Nemůžete urážet víru jiných,‘ vysvětloval tehdy. Ale vražda katolického kněze mu přijde nesmyslná. Hlava tisícileté Církve mluví jako Jean-Paul Sartre.“

Ještě horší ovšem je, že poté, co pražský arcibiskup kardinál Duka reagoval na vraždu patera Hamela podobně umírněným způsobem, odmítl *Katolický týde-*

ník, placený biskupskou konferencí, jeho článek uveřejnit. Levicový establishment Církve se zřejmě nehodlá své proislámské linie zřít (to nepíše *Echo*, ale já).

„Otec Hamel nemusel výslovně stvrzovat, že se odmítá vzdát své víry, tak jako tisíce křesťanů, které islamisté v posledních letech zavraždili. Vyjadřoval to tím, že sloužil mši. Zemřel proto, že byl křesťan. Zemřel jako mučedník, svědek víry (ta slova původně znamenala totéž). Krev jest semenem křesťanů, napsal jeden dosti význačný autor (Jean-Paul Sartre to ovšem nebyl),“ píše opět Weiss a pokračuje: „Ti dva vrazi si vybrali jeho, byť mohli sprovodit ze světa někoho vitálnějšího než šestaosmdesátiletého starce, anebo víc lidí, jak jim ukázal jejich soukmenovec v Nice. Jen tak to dává smysl. Když si toho význační představitelé současného křesťanství nechtějí všimnout, když jsou ochotni hledat všude možné v zásobárně současné sekulární rétoriky, jen aby nemuseli připustit, že jejich víra je cílem útoku, pak nemá jejich víra v současné podobě nárok na přežití“.

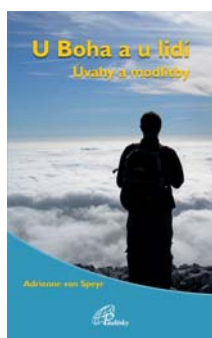
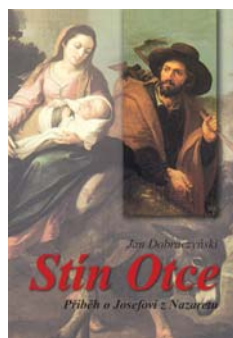
Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Jan Dobraczyński: Stín Otce. Příběh o Josefovi z Nazaretu

Románové převyprávění života svatého Josefa, které vychází z biblických pramenů i z rozsáhlého literárního materiálu tehdejší doby. Váz., 272 str., 215 Kč, též jako e-kniha 129 Kč

Adrienne von Speyr: U Boha a u lidí. Úvahy a modlitby

Kniha švýcarské lékařky a mystičky o modlitbě, která představuje milníky na naší cestě k Bohu; někdy je přímá a radostná, jindy zas obtížně klopýtavá. Brož., 112 str., 140 Kč

Vánoční příběh očima oslíka (DVD)

Příběh o malém Ježíši je podán očima oslíka a volka, kteří přihlíželi jeho narození a dělají vše pro to, aby dítětko ochránili. Filmové vyprávění přináší osobitý pohled na dávný příběh, avšak zůstává věrné biblické verzi. Proto je film vhodný k rodinnému slavení Vánoc. Animovaný film, český a anglický dabing, 46 min, 199 Kč

DĚJINY, JAK JE MOŽNÁ NEZNÁTE

Kniha pro vás i pro další šíření

Jako přílohu toho vydání RC Monitoru dostáváte novou knihu P. Pavla Zahradníčka „Dějiny, jak je možná neznáte“. Pokud odebíráte i časopis *Milujte se!*, dostali jste ji již před čtrnácti dny jako přílohu tohoto časopisu. Ale i tak si můžete objednat libovolné množství dalších výtisků. Stačí si o ně napsat na adresu vydavatele: A.M.I.M.S. z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí (email: apostolat@fatym.com). Je rozesílána s přibalenou složenkou jen za příspěvek na tisk (doporučená výše je 30 Kč na kus) + obyčejné poštovné České pošty.

Kniha byla připravena ve spolupráci s *Res Claritatis*. Vyšla v na dnešní dobu dost neobvykle vysokém nákladu 50.000 výtisků. Je totiž určena také pro další šíření. Její podtitul „10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů“ napovídá, že jde o publikaci, která u nás už řadu desetiletí chyběla. Autor knihy v úvodu říká: „Dějiny jsou opředeny mnoha mýty. Některé z nich vznikaly z neznalosti, jiné byly vytvářeny záměrně. Často je dokonce možné doložit, kdy a kdo je vytvořil... Řada těchto mýtů se u nás ve 20. století dostala i do učebnic. Dodnes mají velmi

houževnatý život. Jsou opakovány, lidé jim věří – a skutečnost je často přesně opačná. Právě na to chce kniha upozornit a poskytnout fakta, díky kterým si každý může udělat svůj názor.“

A jak již napovídá osoba autora, kterého jistě většina z vás zná jako šéfredaktora časopisu *Milujte se!*, kniha je nejen fundovaná, ale i velmi čtivá. Mohu říci, že je to již „testováno na lidech“. Navíc je doplněna více než 130 většinou barevnými fotografiemi a schémata, takže upoutá již při otevření na zcela náhodném místě. Dá se říci, že je to taková dárková kniha, kterou je možné věnovat prakticky komukoli. Tomu napomáhá i to, že je možné si ji s minimálními náklady opatřit ve větším množství. Je možné ji darovat jak věřícím, tak nevěřícím. Zvláště vhodným dárkem je pro ty, kteří mají vůči Církvi nějaké předsudky. Ale velmi užitečná je samozřejmě i pro věřící.

Protože nám jde o maximální šíření této knihy, je k dispozici v plné verzi ke stažení i na internetu na www.fatym.com a také na www.milujte.se.

Kniha vyšla v pořadí již jako 6. v edici A.M.I.M.S. M. Od roku 2011 se každý rok snažíme vydat jednu knihu této edice. To velké M v názvu edice napovídá, že jde o knihy pro misijní použití. Jejich společnými charakteristickými znaky jsou čtivost, srozumitelnost, velmi nízké náklady na pořízení (díky velmi vysokému nákladu, v jakém jsou tištěny, a také díky nekomerčnímu pojetí celého tiskového apoštolátu A.M.I.M.S.) a na rozdíl od „brožurek“, které tiskový apoštolát A.M.I.M.S. dosud vydával, mají plnobarevnou obálku.

V edici A.M.I.M.S. M. v předchozích letech již vyšly tyto knihy, které jsou stále k dispozici:

Joseph Fabelle, *Cena, kterou zaplatíš* (poutavý příběh muslimského konvertity, 160 stran, 30 Kč),

P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda, *Mozaika duchovní moudrosti* (citáty různých osobností, 96 stran, 20 Kč),

Útěk sestry Cecilie (úsměvný i vážný dobrodružný příběh řeholnice z 50. let, 96 stran, 20 Kč),

Ze života pro život (výběr svědectví z časopisu *Milujte se!*, 96 stran, 20 Kč),

sv. Alfons Maria de Liguori, *Návod na dobrý život* (stručná příručka patrona zpovědníků, 96 stran, 20 Kč).

Všechny publikace, které A.M.I.M.S. nabízí, najdete na www.amims.net, kde si je také můžete objednávat. Zvláště nyní v předvánočním období to může být také velmi dobrá inspirace pro dárky – a to nejen pro lidi blízké... Evangelizujte dárkem – vánoční dárek přece nikdo neodmítne! A když vyberete knihu, která dotyčného opravdu zaujme, je možno tímto způsobem udělat za velmi málo peněz velmi mnoho dobrého. Sám si říkám, kdyby se tak pro každou školu našel někdo, kdo bude mít odvahu věnovat knížku učitelům. Třeba pěkně zabalenu ve vánočním papíře...

P. Marek Dunda

Jak to vidí Eric Metaxas

Na špatné straně dějin?

Sexuální revoluci jsme už jednou provedli. Nedopadlo to dobře. Je omyl domnívat se, že přijímání nových převládajících názorů na sexualitu a manželství osob stejného pohlaví představuje pokrok.

Jak často slyšíme tvrzení sexuálních pokrokařů, že ti z nás, kdo se drží tradiční sexuální morálky a tradičního manželství, stojí „na špatné straně dějin“?

Ale jak poukazuje jedna nová kniha, jsou to právě zastánci sexuální revoluce, kdo vyznává sexuální morálku, kterou dějiny za sebou nechaly již před tisíci lety – v zaprášených ruinách Fora Romana.

Ano, současná západní civilizace prochází dramatickou kulturní změnou. Během několika krátkých let naše společnost zásadně změnila význam manželství, přijala představu, že muži se mohou stát ženami, a nyní prosazuje myšlenku, že by dospělí muži mohli s klidem sdílet koupelny se ženami a mladými dívkami. Není zase až tak nečekané, že jsme svědky snah o normalizaci polygamie, pedofilie a incestu.

Právě v takových dobách, jako je ta naše, potřebujeme určitou historickou perspektivu. Mezi jinými vyšla i nová kniha Matthewa Ruegera „Sexuální morálka ve světě bez Krista“ a dá se říci, že přichází jako na zavolanou. Rueger v ní ukazuje, jak křesťanská sexuální morálka otřásla pohanským světem starověkého Říma. Pojmy obětavá láska, sexuální čistota a manželská věrnost byly lidem v tehdejší době cizí, ba dokonce jim připadaly šokující.

Rueger cituje odborná díla a podrobně popisuje římské názory na sex, které převládaly po stovky let. Ženy a děti byly považovány za sexuální objekty; otroci – muži i ženy – mohli očekávat, že budou znásilněni; byla velmi rozšířena prostituce; a běžná byla zhoubná homosexualita. Prostopášní lidé možná vnímali křesťanskou sexuální morálku jako represivní, ale pro jejich oběti byla darem od Boha.

Rueger píše, že „tvrzení, že je naše doba pokroková a posouvá se vpřed, když přijímá ‚nové převládající názory na sexualitu a manželství osob stejného pohlaví, je strašlivě mylné... Současné názory na sexualitu jsou prostě jen oživením staršího a mnohem méně laskavého pohledu na svět“.

Ale jsou také oživením staršího a ochuzeného pohledu na lidské bytosti. Představte si reakci otrokyně v pohanství, která poprvé uslyšela, že má hodnotu – ne peněžní hodnotu jako součást majetku, který si majitel může podle libosti užívat nebo se ho zbavit – ale věčnou hodnotu, protože byla stvořena k Božímu obrazu.

Nebo si představte výčitky svědomí, které pocítil nevěrný římský manžel, když se dozvěděl, že se Bůh vtělil a vzal na sebe lidskou podobu a že Bohu záleží

na tom, jak člověk zachází se svým vlastním tělem i s těly druhých lidí. Nesmírně mu na tom záleží.

Nemůžeme odvracet pohled a přehlížet toto strašlivé oživení pohanské sexuality a laciného pohledu na lidské bytosti. Ale nemůžeme ani ustrašeně lomit rukama nebo poraženěky krčit rameny. Kristus a jeho Církev radikálně změnili sexuální mnohem krutější a chaotičtější svět, než v jakém žijeme my.

Pohleďte na ony starověké věřící, kteří nás předcházeli: Místo aby podléhali nebo se přizpůsobovali duchu doby, nově obrácení v rané Církvě pochopili, jak píše Rueger, že „křesťanská morálka je založena na Kristově všezahrnující čistotě a sebeupozadující lásce... Křesťané už nadále nemohli žít jako Řekové či Římané. Jejich pohled na svět a na sebe sama byl naprosto odlišný. V srdci a v duši byli již jedno s Kristem.“

A jejich odlišnost je neušetřila utrpení; naopak, utrpení vítala. Je zcela jasné, že totéž platí i pro nás. Skloníme se před touto oživenou pohanskou sexualitou, nebo budeme tomuto zbláznělému světu nabízet svobodu Božího plánu pro lidskou sexualitu?

Eric Metaxas

<https://www.lifesitenews.com>

Přeložil Pavel Štička

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I 52 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Stále se potkáváme s komentáři, které reagují na volbu amerického prezidenta. Jsou dobré i špatné, no a některé jsou i přes drsnější jazyk výstižné. Jako třeba tento přípis nejmenovaného politika, který sepsal „Otevřený dopis neomarxistům u příležitosti jejich další významné porážky“ a zmínil některé v jeho očích stěžejní body do debaty. Tak například: „**Národní hrdost považujete za zločin. Aktivismus a šíření propagandy považujete za práci. Registrované partnerství považujete za rovné manželství muže a ženy, otce a matky. Máte plnou pusť lidských práv, zatímco je berete většinu a dáváte privilegovaným menšinám. Máte plnou pusť „potřebných a znevýhodněných“, ale ve skutečnosti pracujete pro korporace a oligarchy. Pravda a racionalita je pro vás zločin, propagandu a zvrácenost stavíte na piedestal. Ovládli jste univerzity, přivlastnili si vzdělanost a přitom jste vychovali generace bez znalostí, zato s angažovanými názory. ...** Jak se mohly všechny průzkumy a analýzy ohledně Brexitu a Trumpa plést? Není to spíš tak, že je manipulujete v duchu „prání je otcem myšlenky“? ... Váš neoliberalismus, jímž ve skutečnosti myslíte kulturní marxismus, končí s vládou. Nejen v Americe.“

U diskutovaného Donalda Trumpa ještě zůstaneme, ne tak kvůli němu samotnému, ale právě pro ten mainstreamový hlas, který diktuje názory na letošní volby v USA. „**Voliči Donalda Trumpa jsou líčení jako**

meně vzdělaní, starší a chudší běloši z malých měst a venkova, zatímco voliči Hillary Clintonové jako vzdělanější, mladší a bohatší obyvatelé velkoměst a příslušníci menšin. Jaká je ale skutečnost?“ Tak se ptá publicista Aleš Rozehnal a dává si rovnou odpověď díky statistickým datům: „Trumpa volili spíše bohatší lidé... Volba Donalda Trumpa rozhodně nebyla vzpourou „ztracených“

chudších bělochů, kteří kvůli svému nižšímu vzdělaní a příjmům nedokáží čelit výzvám globalizace. **Většina vysokoškolsky vzdělaných bělochů hlasovala pro Trumpa.** Úplně správná není ani představa o věku Trumpových voličů. Mladí bělošští voliči ve věkové skupině 18–29 let volili většinou Trumpa.“

Ale dost bylo Ameriky, jdeme na Slovensko. Předseda biskupské konference vydal stanovisko k tzv. Instanbulské úmluvě. Meritem Úmluvy je *prevence a potírání násilí vůči*

ženám a domácího násilí. Biskupové Slovenska k tomu napsali: „Násilie páchané na ženách v akejkol'vek podobe je neprípustné a odsúdeniahodné. ... **Tému ochrany žien pred násilím však pokladáme za takú vážnu, že pokusy o podsúvanie iných tém v jej rámci, napríklad rodovej ideológie alebo výučby tzv. nestereotypných rolí v školách, považujeme za neprijateľné.**“ Celý text je delší a nelze ho zde publikovat kompletně, ale za citaci ještě stojí krásně průzračný, jasný a jednoduchý, ale přitom tak potřebný postoj, který na téma genderové ideologie vložený do textu Úmluvy, říká, že: „Definícia rodu... vychádza z predpokladu, že ľudská osoba sa rodí ako „neutrálna“ bytosť, a mužskosť, ženskosť či iný rod vznikajú vplyvom výchovy, spoločenských okolností alebo na základe osobnej voľby. Takéto chápanie však protirečí ľudskej skúsenosti i zdravému úsudku.“ Jak málo stačí na to, abychom zůstali nohama pevně na zemi (a s hlavou v nebi)!

A co s adventním časem? P. Prof. Piňha u příležitosti svátku svatě Anežky letos v katedrále řekl slova, která doporučuji nechat na očích: „Staví se před nás otázka, co tedy máme dělat. Prvé už víme, obrátit se s pokorou k Bohu, uznat své chyby a volat po milosrdenství. **Druhé, co musíme rychle udělat, je přestat dělat, že nevíme, co dělat.** Víme to velice dobře, ale nechce se nám do toho.“ Takže, odvahu!

-zd-

4. 12. **Ne** 2. neděle adventní
Iz 11,1–10, Žl 72, Řím 15,4–9, Mt 3,1–12
5. 12. **Po** sv. Sába, poustevník, opat
Iz 35,1–10, Žl 85, Lk 5,17–21
6. 12. **Út** sv. Mikuláš, biskup
Iz 40,1–11, Žl 96, Mt 18,12–14
7. 12. **St** Památka sv. Ambrože, biskupa a učitele církve
Iz 40,25–31, Žl 103, Mt 11,28–30
8. 12. **Čt** Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu
Gn 3,9–15,20, Žl 98, Ef 1,3–6,11–12, Lk 1,26–38 (Doporučený svátek)
9. 12. **Pá** sv. Jan Didak Cuauhtlatotzin, laik, vizionář
Iz 48,17–19, Žl 1, Mt 11,16–19
10. 12. **So** sv. Julie a Eulálie
Sir 48,1–4,9–11, Žl 80, Mt 17,10–13

11. 12. **Ne** 3. neděle adventní (Gaudete)
Iz 35,1–6a,10, Žl 146, Jak 5,7–10, Mt 11,2–11
12. 12. **Po** Panna Maria Guadalupská
Nm 24,2–7,15–17a, Žl 25, Mt 21,23–27
13. 12. **Út** Památka sv. Lucie, panny a mučednice
Sof 3,1–2,9–13, Žl 34, Mt 21,28–32
14. 12. **St** Památka sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve
Iz 45,6b–8,18,21b–25, Žl 85, Lk 7,19–23
15. 12. **Čt** sv. Valerián, biskup
Iz 54,1–10, Žl 30, Lk 7,24–30
16. 12. **Pá** sv. Adelhaida (Adéla)
Iz 56,1–3a,6–8, Žl 67, Jan 5,33–36
17. 12. **So** sv. Lazar
Gn 49,1a,2,8–10, Žl 72, Mt 1,1–17

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.